

נועם שיח

שיחות אב"ד סאנטוב שליט"א

מחיה מתים במאמרו - ב

שמות תשפ"א

מכון אפריון לשלמה

לייקווד תשפ"א

כל הזכויות שמורות

למכון אפריון לשלמה

להוצאת שיחות הרב שלמה זלמן פרידמן שליט"א
אב"ד סאנטוב - לייקווד

הרב פנחס בידרמן - הרב נתן נטע פרוש

9996551.z@gmail.com

לקבל גליונות, לנדב גליונות, ולהערות
נא לפנות להנ"ל

קונטרס זה נדבת
הנגיד החסיד המפואר
מו"ה חיים בצלאל יאקוב הי"ו
מחשובי חסידי קאסוב
לע"נ אביו הרה"ח המפואר
מו"ה דוד מאיר ב"ר יהושע ז"ל
נלב"ע ה' ניסן תש"פ
ת.נ.צ.ב.ה.

מחיה מתים במאמרו - ב

(ותחיין את הילדים (שמות א', י"ח)

בפסוק נאמר (שמות א', י"ח): ותיראן המיילדות את האלקים ולא עשו כאשר דיבר אליהן מלך מצרים ותחיין את הילדים.

והנה המיילדות היו שפרה ופועה, וברש"י (ד"ה שפרה וד"ה פועה) מבואר שהן היו יוכבד ומרים, ונקראת יוכבד "שפרה" על שם שמשפרת את הוולד, ומרים נקראת "פועה" על שם שפועה ומדברת והוגה לוולד, כדרך הנשים המפייסות תינוק הבוכה.

ואיתא בספה"ק דבר נפלא, שהגם שבפסוק מפורש "ותחיין את הילדים", וברש"י (ד"ה ותחיין) פירש "מספקות להם מים ומזון", ומשמע שע"י המים והמזון החיו את התינוקות במצרים, מ"מ מסתימת הכתוב "ותחיין את הילדים" נראה לומר ברמז, ששפרה ופועה בדיבורם ופיוסם לוולדות הנולדים הבוכים, בזה גופא החיו את נפשם, כי לפעמים אפשר להחיות אדם שאין לו אוכל, בדיבור חם מעומק הלב, בהשתתפות בצערו, עצם הפיוס והדיבור החם הוא הוא המחיה את הנפש – ולפעמים אף יותר ממים ומזון, וכדברי חז"ל (מס' בבא בתרא דף ט' ע"ב) "כל הנותן פרוטה לעני מתברך בשש ברכות והמפייסו בדברים מתברך בי"א ברכות".

וראה ב"כלי יקר" על הפסוק (דברים ט"ו, י"א): כי לא יחדל אביון מקרב הארץ על כן אנכי מצוך לאמר פתח תפתח את ירך לאחריך לענייך ולאביונך בארצך, "ומה שאמר על כן אנכי מצוך לאמר, כי האמירה עיקר וטובה מן הנתינה, שהרי הנותן פרוטה לעני מתברך בשש ברכות והמפייסו באחד עשר ברכות, וזהו לאמר לו דברי ריציזי ופיוס, ע"כ.

רואים בזה גודל מעלת אמירת "א גוט ווארט" לעני, אף יותר
מ"לחם ומים"...

כבר אמרנו כמה פעמים את מאמרו של הרה"ק ה"בית
אברהם" מסלאנים זי"ע, שרימוז בנוסח שאומרים בברכת מעין שבע
בתפילת ליל שבת קודש "מחיה מתים במאמרו", שלפעמים יכולים
במאמר ודיבור אחד – "להחיות מתים!" – להעלות את האדם
מבירא עמיקתא לאיגרא רמא ולהחיות עם רב...

בפסוק נאמר (תהלים מ"א, ב): אשרי משכיל אל דל ביום רעה,
ולכאורה מהו הלשון "משכיל", הול"ל "תומך" לדל או "עוזר" לדל.
ברם, כשאדם נמצא בעת צרה חלילה, דעתו אינו מיושבת
עליו, ואיננו יודע עם מי להתייעץ ומה צריך לעשות, ומרוב מרירות
הוא עושה דברים שאינם רצויים ומאבד עצמו לדעת חלילה, אמנם
כש"משכילים" את הדל להחזיר לו את דעתו, וליישבו במילה טובה
המיישבת את לבו ונפשו, אז אשרי לו ואשרי חלקו, ולכן כתיב
"אשרי משכיל אל דל", שמרומם ומעודד את הדל, וזהו המשכילו
ומיישב את דעתו, ובכך גרם לו לתשועה גדולה ונחמה.

סיפר כ"ק אדמו"ר מפייטסוברג שליט"א, שאביו הרבי זי"ע
(שנפטר בחוה"מ סוכות בשנה זו) הצטיין במיוחד במידת אהבת ישראל,

וסיפר, שהיה אברך אחד שנפטר לו ילד ל"ע והאברך היה שבור ורצוץ מזה עד למאוד, זמן מה אחר המעשה, באחת מלילי השבתות נזכר האברך מהמאורע, וצערו גבר בקרבו עד לאין מרפא, כשעבר האברך אצל הרבי זי"ע אחר התפילה להתברך ב"גוט שבת", הבחין הרבי מיד בטביעת עינו החדה בצערו של האברך וביגונו העמוק, הרבי החזיק בו בידיו, ואמר לו בחיבה (כשהוא נוקב בשמו): "היה חזק! תזכור שאני אתך בכל מצב!", ואח"כ המשיך במשך זמן רב לחזק אותו ולעודדו בדברי חיזוק ומרפא שריפאו את נפשו ונשמתו, עד שהמילים הטובות של הרבי החיו כפשוטו את האברך, מחיה מתים במאמרו, והבת שחוק שבה לשכון על שפתיו...

שמעתי שסיפר הרה"ח ר' הרשל קניג הי"ו משב"ק האדמו"ר מפיטסבורג זי"ע – שאצל הרבי לא הייתה מציאות כזאת שהיה יכול לומר לאחד מילה טובה ולא אמרה. ומספר ר' הרשל: פעם אחת אמרתי להרבי שהאדם שהרבי פגש אותו מקודם, הוא אביו של בחור פלוני הלומד בישיבה של הרבי. מיד כששמע את דברי, נענה הרבי ואמר לי בצער "חבל שלא אמרת לי מקודם, והלא יכולתי לומר לו מילה טובה על בנו, ולשבח אותו שהוא מצליח בלימודיו בישיבה, והייתי גורם לו הנאה וקורת רוח מרובה..."

בפסוק נאמר (תהלים ל"ט, ג'): נאלמתי דומיה החשיתי מטוב וכאבי נעכר. ואיתא בספה"ק, שבפסוק נאמר רמז אודות החיוב לומר מילים טובות ומעודדות אחד להשני, וכך מתפרש הפסוק:

"נאלמתי דומיה" – לא הוכחתי את מי שצריך להוכיח או "החשיתי מטוב" – יכולתי לומר מילה טובה להשני ולא אמרתי, אזי "וכאבי נעכר" – מגיעים עליו יסורים מכוערים ל"ע, ולכן חובה על האדם להשתדל ולהקפיד לומר לחבירו מילים טובות ולעודדו ככל שיוכל.

כ"ק אדמו"ר מטאלנא זי"ע היה אומר על הפסוק (שמות ל'; כ"ג): ואתה קח לך בשמים ראש מר דרור, "קח לך בשמים ראש", מי שרוצה לבחור אדם אשר בשמים ראש – שראשו בשמים, יחפש "מר דרור" – יחפש אדם שקורא דרור לכל מר, לכל מרי נפש, שאומר להם מילה טובה ומעלה להם את החיוך על הפנים וגורם להם שמחה, שכן זהו עיקר העבודה, לתת שמחה וחיות לכל אחד.

לפני הרבה שנים, כששהיתי חודשים רבים ליד מיטת חוליו של אבי מורי ז"ל ראיתי את המסירות וההתחשבות של אחינו בני ישראל, שכן בעוד שאצל הגויים אין כמעט בני משפחה ששוהים ליד מיטת חוליים של יקיריהם וקרוביהם, הרי שאצל היהודים – להבדיל – אין כמעט מקרים שאין בני משפחה או חברים וידידים וחברת ביקור חולים שוהים ליד החולה, וכמה וכמה פועלים ואנשי רפואה של הבית חולים הביעו לפני את התפעלותם הגדולה מזה.

ועוד שמעתי מאנשי הרפואה של הבית חולים דבר נפלא, שאצל הגויים הם צריכים לעבוד מאוד קשה, כי על כל טיפת מים שהחולה רוצה או איזה דבר קל הוא מצלצל בפעמון שיבואו אליו, כי אין אף אחד ליד מיטתו שיוכל לתת לו, בעוד שאצל היהודים

ששוהים כל הזמן ליד החולה, אז הדברים הקטנים והפשוטים האלו של הבאת כוס מים וכדו', הם בעצמם כבר מביאים להחולה, ואין צריכים להטריח את אנשי הבית חולים לכך, והם מרוויחים מזה המון זמן וכח.

ולעומת זה, מהיהודים הם מקבלים כל הזמן מילים טובות ומעודדות ומתנות ואותות הערכה והוקרה, אף שאין כמעט עבודה עמם, בעוד שמהגויים שטורחים עבורם כל הזמן מסיבת העדר קרובים וידידים, אין מקבלים כמעט שום מילות תודה ומתנות חוץ מטענות ותרעומות – הלא זה קידוש ה' גדול מאוד! וכולם כאחד משבחים ואומרים "מי כעמך ישראל גוי אחד בארץ"!...

שמעתי לאחרונה סיפור נפלא ביותר, שבכוח מילה טובה – א גוט ווארט – יכולים "להחיות מתים" כפשוטו!

מעשה היה במשגיח כשרות אשר היה משגיח במפעל גדול, והיה מגיע למפעל להשגיח מידי יום ביומו, ובכל יום כשהיה נכנס ויוצא בשערי המפעל, היה שואל לשלומו של השומר שעמד בביתן הכניסה למפעל, כך יום יום בלי לפספס שום יום, כמובן שהשומר היה מחזיר לו הנהון לשלום בשמחה, הרי אין כמו ההרגשה שמישהו מתעניין בשלומך.

יום אחד, כבכל יום, המשגיח נכנס בשערי המפעל, דרש בשלום השומר ונכנס לעוד יום עבודה עמוס, לפתע, כשנכנס המשגיח לתוך אחד ממקררי הענק שנמצאים במפעל, נסגרה עליו הדלת, ללא שום אפשרות פתיחה מבפנים, כמובן שלא הועילו לו כל זעקותיו, מכיון שהאיטום הוא ברמה גבוהה שאי אפשר לשמוע

שום דבר מחוץ למקרר, על כן אף לא הייתה לו קליטה בפלאפון שלו כדי להזעיק עזרה, ומרוב הקור המקפיא שעמד על כמה ספרות מתחת לאפס, חייו עמדו בסכנה עד שהרגיש שקרב זמנו ללכת מן העולם ח"ו.

השומר שעמד לסיים את משמרתו ונפנה ללכת לביתו, נזכר לפתע וחשב לעצמו, מעניין, המשגיח בכניסתו אמר לי שלום אך אני לא זוכר שראיתי אותו ביציאה, ולא יתכן שכבר הלך לו לדרכו ולא הבחנתי בו, שכן מעולם לא אירע שהלך לדרכו מבלי לומר לי שלום בצאתו מהמפעל, ולכן חשב השומר, אלך לחפש אותו אולי קרה משהו, חיפש וחיפש עד שעלה בדעתו לפתוח את המקרר, והנה הוא רואה את המשגיח כלוא בתוכו.

המשגיח לא הבין מהיכן קרה הנס, מפני שהשומר שבדרך כלל לא נכנס לתוך המפעל מצא אותו, וכמובן שמיד שאל את השומר מדוע הוא חשב להיכנס לתוך המפעל ולחפש את משגיח הכשרות, ואמר לו השומר שהוא האדם היחיד שאומר לו שלום ובוקר טוב בכל פעם שנכנס למפעל וכן בכל פעם שיוצא מהמפעל, ועל כן היה מוזר לו שלא ראה את משגיח הכשרות ביציאה מהמפעל, ומיד עלתה במוחו המחשבה שאולי קרה למשגיח הכשרות דבר שמונע ממנו לצאת, וע"י אמירת השלום במאור פנים, ניצלו חייו!

בפסוק נאמר (דברים א', ט"ז): ואצוה את שופטיכם בעת ההוא לאמר שמוע בין אחיכם ושפטתם צדק, משה רבינו מדריך את השופטים הדיינים, תחילה לפני כל פשרה ודין תורה צריכים "לשמוע" את הבעלי דינים, כי חוץ מהחלק הטכני שבלי לשמוע

היטב את הצדדים של כל אחד לא שייך להוציא לאור פסק דין צודק, יש כאן עוד נקודה, הדבר הראשון שצריכים לעשות כשאדם בא אליך עם טענות או בקשת עזרה וכדו', היא השמיעה, קודם כל "שמוע בין אחיכם" – תשמע מה שיש להם לומר, אח"כ "ושפטתם צדק" – נראה הלאה מה לעשות... ובדרך כלל כששומעים מה שיש להשני לומר, כבר פותרים חצי בעיה ג"כ... כי כשאדם רואה ששומעים את דבריו, הוא מכניע את עצמו ומוכן לוותר...

בפסוק נאמר (משלי י"ב, כ"ה): דאגה בלב איש ישחנה, ובגמרא (מס' יומא דף ע"ה ע"א) נחלקו בזה אמוראים רבי אמי ורבי אסי, חד אמר ישחנה מדעתו וחד אמר ישחנה לאחרים, ושמא יש לומר, ששניהם לדבר אחד נתכוונו, דהנה ישחנה (בכתיב חסר, כלשון הכתוב) מתפרש גם כלשון "שחוח" (ישעיהו ס'; י"ד), ופירש המצודות "בכפיפה ובהכנעה", אימתי יתקיים בדאגת האיש "ישחנה" מלשון כפיפה, שאיכות הדאגה תרד מטה מטה ולא תבלבל את ראשו מלמעלה, הדאגה לא תהא בראש מעיינותיו – כאשר "ישחנה לאחרים", כשידבר עם חבירו וחבירו יחזק אותו וירעיף עליו דברי חיזוק וטללי נוחם, הנה כי כן אז תסתלק הדאגה ממנו, ולא יצער אותו כל כך, וכבר אמר החכם: "צרת רבים חצי נחמה"...

לפני כמה שנים התפרסם סיפור נפלא: בישיבה אחת למד בחור שלא הצליח כ"כ בלימודו, הוא הסתבך עם כולם והחליט לצאת לעולם הרחובי אצל הרחוקים רח"ל מתורה ומצוות. ביום

האחרון, כשהייתה לו כבר המזוודה ביד בדרכו לצאת מהישיבה לצמיתות רח"ל, ניגש אליו איזה בחור שהעיר לו על שה"קאלנער" (צווארון) של החליפה אותו הוא לובש אינו ישר, ואינו מתאים לבחור כמותו "בן תורה" ללכת כך, ותוך כדי שהוא אומר לו את דברו, מדבר ומיישר, והוא מיישר לו את הקאלנער, והולך לדרכו.

הבחור נשאר לעמוד על עמדו פעור פה, והתבונן במה שעבר עליו עכשיו, ומיד הסיק מסקנא באמרו לעצמו, "כנראה אני בן שוה משהו, וכן איכפת למישהו ממני", הדברים של הבחור הצדיק ריפאו מיד את לבו ונפשו, וכבר התחרט ממחשבותיו לצאת מעולמה של הישיבה, ומיד שינה את החלטתו הקודמת להחלטה חדשה שהוא בן נשאר בישיבה, והכניס עצמו עם כל הברען ללימוד התורה עד שגדל והיה לאיש, וזכה לצמוח לבחור מופלא ומופלג מבחירי הישיבה, ושמעו הולך בכל המדינות...

שנים אח"כ, מקבל הבחור שיישר לו את הקאלנער הזמנה לחתונה שתערך באמריקא, הבחור לא הבין את הקשר שלו עם אותו בחור, אמנם הוא למד עמו בישיבה, אבל מכאן ועד שהבחור ישלם לו כרטיס טיסה לחתונה באמריקא הרחוקה, והחליט שהוא חייב להבין פשרם של דברים. הוא הרים טלפון להחתן, ושאל אותו "תגיד לי, אמנם למדנו כמה שנים ביחד בישיבה, אך למיטב זכרוני לא היינו כל כך חברים קרובים עד שתשלם לי כרטיס טיסה לחתונה שלך באמריקא, מה קורה כאן?", ומה התברר, אותו בחור שכאמור נעשה לבחור מופלג, נלקח לחתן אצל גביר גדול ששילם הרבה על החתן החשוב, ובעוד כמה ימים החתונה, והחתן אומר לו, הבה ואומר לך למה "אתה" המחותן בכל החתונה, הוא מספר לו כל הסיפור שבגללו הוא נשאר יהודי חרדי, בגלל ה"גוט ווארט" שלו שהבחור אמר לו שאין זה מן הראוי לבן תורה ללכת כך, ואפילו

שהוא אמר את זה בלא מחשבה לעשות איזה דבר טוב, מ"מ זכה להחיות מתים במאמרו, ולכן – אמר לו החתן – לא יעלה על הדעת שאתה – המציל שלי – ורק בגללך הנני עומד להקים בית נאמן בישראל על אדני התורה והיראה – לא תשתתף בחתונה שלי...

הנה כי כן, אלו הן תוצאות מעשיו של זה שהחיה מתים במאמרו, וק"ו בן בנו של ק"ו כמה שצריכים לשמור שלא יאמרו מילה שאינו על המקום, שזה חלילה יכול לקלקל הרבה מאוד.

סיפר הגה"ח ר' גדליהו משה דייטש זצ"ל מחשובי חסידי זוועהיל, שהתלווה פעם אל הרה"ק רבי מרדכי מזוועהיל זצ"ל בעל "יקרא דמלכא" לנסיעה במונית, והנהג, שלא נראה כשומר תורה ומצוות, סיפר במהלך הדרך על בעיותיו וצרותיו. והנה, טרם יצאו מהרכב, פונה הרבי לנהג ושואל אותו לשמו ושם אמו, כדי לבקש רחמים עבורו ולהזכירו בתפילותיו...

והוסיף ר' גדליהו משה: אצל הרבי ראו כולם התגלמות פשוטה של רועה נאמן ומנהיג ישראל אמיתי – אשר אינו חס על בריאותו ועל כבודו, מכתת רגליו להשכין שלום בין איש לאשתו ובין אדם לחברו, מטגן בעצמו ביצה לאיש מסכן שנקלע לביתו, וכשאחד המתגורר באחד מערי השדה מתאונן בפני הרבי בשנותיו האחרונות על בנו שנמצא במוסד בירושלים ואינו יכול לבקרו בגלל המרחק, התנדב הרבי בעצמו לכך ונסע לבקרו לעתים תכופות, ואף הזמינו הרבה פעמים לסעוד על שולחנו.

יפה המשיל עליו משל אחד מחשובי החסידים, שאדם גבוה במידת עוג מלך הבשן, שאינו מסוגל בגלל אורכו להתכופף להרים

חפץ מהארץ הרי זה חסרון בגדלותו. אולם הרבי, על אף רום מעלתו ודבקותו בספירות העליונות, הוא זה שירד למצבו של כל יהודי באשר הוא שם – לעזור לו בכל אשר יוכל בלי שום מגבלות, מחמת אש אהבת ישראל שיקדה בלבו ללא הרף.

מספרים על הגאון רבי יעקב קמנצקי זצ"ל, שהיה תמיד מחפש דרך לומר איזו "מלה טובה" לכל מאן דהוא. פעם אמר לנהג שהסיעו במכוניתו "אתה נוהג באופן כ"כ רגוע – עד שאני יכול להרדם כשאתה נוהג"...

סיפר אחד, שפעם אחת הכניס אחיו את בנו בבריתו של אברהם אבינו בביהמ"ד לעלוב בשכונת "בתי וורשא" בעיה"ק ירושלים. הברית הסתיימה בצהריים, ורוב הקהל פנה והלך לביתו, ובני המשפחה הקרובה צעדו לעבר האולם 'שהשמחה במעונו' שהיה ברחוב חיי אדם, במרחק הליכה קצרה מביהמ"ד, להשתתף בסעודת המצוה. בברית נכח גם אב סבו של הרך הנימול, הגה"צ רבי שלום שבדרון זצ"ל, שכבר היה בא בימים, והליכה ברגל אל האולם בו התקיימה הסעודה לא היתה אפשרית עבורו.

באותם ימים לא היו בעלי הרכבים מצויים ולא היה בנמצא מי שייקחהו אל האולם. אחר דין ודברים קצר הוחלט להזמין מונית שתיקה את הסב. כידוע, אזור הרחובות האלה בשכונת בתי וורשא צפוף ביותר, ובטח בשעות הצהריים העמוסות. כשהגיעה המונית, נכנס רבי שלום עם מחותן נוסף למונית, ולשאלת הנהג לאן פניהם

מועדות, ענו כי רצונם להגיע לאולם "שהשמחה במעונו". מששמע הנהג את התשובה התכרכמו פניו, שכן בקושי הסכים להיכנס אל תוך הסמטאות, וכל זה בשביל נסיעה קצרה? ראה רבי שלום כי חפו פני הנהג, ופנה אליו "מזיו פניך ניכר כי מוצאך מתימן, מחבב אני מאוד את שירי התימנים, התואיל לשיר ולהנעים לי משירי הקודש?" התחייכו פני הנהג, ושאל "מה ל'אשכנזי' זה ולשירי תימן? – כבוד הרב, הזמן קצר והמלאכה מרובה, זמן זה כסף, אין לי זמן לזה עכשיו" ורבי שלום משיב כנגדו "הן ה'מונה' (ה'שעון' שמראה כמה זמן נסעו) פועל, תשיר ותנעים לי ואני אשלם שכרך לפי מונה".

עוד הם מדברים והנסיעה הגיעה אל סיומה – שכן כאמור המרחק בין הביהמ"ד לאולם הוא קטן מאוד – אך כפי שביקש הרב, החל הנהג לפייט משירי תימן. משסיים לשיר נעימה אחת, ביקשהו הרב "עוד שיר". והנהג ממשך, ורבי שלום לעומתו מוחא כפיים... וכך עוד שיר ועוד שיר. הנכדים עומדים באולם, רואים כי הגיעה המונית, אך הסבא מסרב לצאת, ולא עוד, אלא גם מורה למלווים שהצטרפו לנסיעה לא לצאת מהמונית. המה ראו כן תמהו, למה סבא לא יוצא מהמונית? האם הוא נותן לנהג שמוע'ס? אך לא, סבא מוחא כפיים ושמח...

לאחר עשר דקות בהן יושב הנהג ומזמר, והסב יושב ומוחא את כפיו, והמונה מעלה את הסכום עוד ועוד, מכבה הנהג את המונה. רבי שלום משלם לנהג ונפרד ממנו בחיוך רחב, שכן ליבו הרחב כאולם חש את אכזבתו של הנהג מהנסיעה הקצרה שבזבזה לו זמן רב מכפי התשלום המגיע לו, ופיצה אותו בדרך של שירה תימנית, לפי מונה...

הרה"ק רבי חיים מרדכי מנדבורנא זי"ע היה אומר, ישנם אנשים המבקשים תמיד לשמוע "גוט ווארט", אך אני אומר, שלהמשיך חסדים ורחמים על בני ישראל – הוא הוא "א גוט ווארט"... וזהו שאמר דוד המלך ע"ה (תהלים מ"ה, ב'): רחש לבי דבר טוב, "רחש" נוטריקון רחמים חיים שילום, "לבי" נוטריקון ליבני ישראל, וזהו "דבר טוב" – א גוט ווארט...

סיפר הגאון החסיד המפורסם ר' מרדכי גנוט שליט"א בעל "לוח דבר בעתו" מה שבדידי' הוה עובדא, וכך סיפר:

היה זה בערך לפני כשלושים שנה, באחד מן הימים המובאים בשו"ע שיש להתענות בהם, ולפי שלא חשתי בטוב שמתי את פעמי לאולם שמחות באזור מגורי על מנת לשבור את הצום בסעודת מצוה כל שהיא, והנה בעודי צועד הבחנתי באברך המגיע מולי ותחת בית שחיו אחוזו תיק הטו"ת, וכאשר חלף על פני אמרתי לו שלום והחזיר לי שלום ואז הוספתי ואמרתי לו "בהצלחה".

אין בידי הסבר למה איחלתי לו "בהצלחה", ולא התכוונתי גם למשהו מיוחד, אלא זאת, שתהיה לו הצלחה בכל מה שעושה. כמובן שלאחר מעשה לא עלה ולא בא בזכרוני ה"מפגש" הקצר וחסר המשמעות, לכאורה.

עברו מאז שבע שנים, ובאחד משיעורי, הנני פוגש באברך שאינני מכירו, הוא ניגש אלי ואומר לי שעליו רובץ "חוב" של הכרת הטוב מיוחדת כלפיי מזה שבע שנים, ועדיין לא פרעו. נסיתי לשחזר בזכרוני מתי נפגשתי עם האברך הלז, אך לא הצלחתי להעלות בזכרוני כל מעשה שיכול להתקשר אולי בעקיפין ביני

לאברך זה. הוא לא התיימש וניסה לעורר את זכרוני ושאל אם אני זוכר ש"לפני שבע שנים פגשת אותי ברחוב פלוני ואמרת לי שלום ואף איחלת לי 'בהצלחה'!?" אך אינני נזכר...

אז פצה האברך את פיו והחל לגולל בפני את כל מה שעבר עליו באותו יום, וכך סיפר: עד זמן קצר לפני אותו היום שפגשת בי, היתה לי עבודה מסודרת, אולם ימים אחדים לפני כן פוטרתי מעבודתי. כמובן, התחלתי לחפש עבודה להביא טרף לביתי. יגעתי ומצאתי, וקבעתי פגישה לראיון עבודה, אך לאחר ימים אחדים מאותה פגישה קבלתי תשובה "אנו מתנצלים, אך מסיבות שונות לא התקבלת למשרה". בצער רב פניתי למקומות נוספים אך כמעשהו בראשונה כך מעשהו בשניה... כבר הייתי שבור לגמרי...

יום לפני פגישתנו האקראית, הבחנתי במודעה נוספת על מקום עבודה שיכול להתאים לי מאוד, אך אצלי כבר היה הדבר ברור "יש לי מזל של 'שליימזל' ואיש אינו חפץ בי", ומתוך יאוש ודכדוך עמוק החלטתי שאינני הולך לראיון, ובלית ברירה השלמתי כבר עם מצבי העגום.

וכך, באותו מצב ירוד עד עמקי נשמת, מצאת אותי והארת לי פנים בהקדמת "שלום". ראשית, היה זה כמים קרים על נפש עייפה ממש, ושנית, הוספת ואחלת "בהצלחה", ובו – ברגע גמלה בלבי החלטה לנסות שוב, ולגשת לראיון המדובר, וב"ה, זה שבע שנים שאני שם והכל בזכות אותה מלה טובה שהענקת לי בהשגחה פרטית – עד כאן סיפר אותך אברך.

כמובן שלא שיערתי ולא תיארת בשעת מעשה אפילו לרגע שאני מציל כאן משפחה שלימה מחיי דחק, אך מעשה שהיה כך היה, ונמצינו למדים מהי כוחה של מלה טובה, ומכלל הן אתה

שומע לאו, כי אנשים יכולים להעיד על מלה אחת שנאמרה שלא במקומה והרסה את חייהם, כי באפם הרגו איש, רח"ל.

בפסוק נאמר (בראשית כ"ט, א-ח): וישא יעקב רגליו וילך ארצה בני קדם, וירא והנה באר בשדה והנה שם שלשה עדרי צאן רובצים עליה כי מן הבאר ההוא ישקו העדרים והאבן גדולה על פי הבאר, ונאספו שמה כל העדרים וגללו את האבן מעל פי הבאר וגו', ויאמר להם יעקב אחי מאין אתם וגו', ויאמר הן עוד היום גדול לא עת האסף המקנה השקו הצאן ולכו רעו, ויאמרו לא נוכל עד אשר יאספו כל העדרים וגללו את האבן מעל פי הבאר והשקינו הצאן.

בפסוקים אלו מסופר על "דין ודברים" שלימה בין יעקב לבין רועי הצאן, יעקב הגיע כאורח לתהות על קנקנו של לבן ובתו רחל, הוא רואה את הרועים בעוד היום גדול שאינם משקים את הצאן, יעקב מתחיל להוכיח אותם, והרועים משיבים ועונים לו ומתנצלים שאינם יכולים מחמת קושי האבן.

ולכאורה כל הסיפור הזה צריך ביאור, היכן נשמע דבר כזה, שאדם זר מגיע לעיר ומתחיל להגיד דעות, הוא מבקר את מעשיהם, ושואל בנימה תוכחתית, למה הולכים רועי הצאן, ונפלאו הדברים, שהרועים שיתפו עמו פעולה, הם ענו לו על כל מה ששאל, מה היה סודו של יעקב אבינו שגרם לרועים שירצו לענות לו בכלל.

התירוץ הוא פשוט מאוד, יעקב אמר להם גוט ווארט – מילה טובה, יעקב בפתח דבריו אמר להם 'אחי', אחי מאין אתם, זו היא מילת קסמים השובית כל אשר בדרכה, אמרת מילה טובה – ההוא כבר בידך...

בני הגה"ק בעל "תורת מרדכי"
מוויזשניץ-מאנסי זי"ע

הגה"צ אבד"ק סאנטזוב שליט"א צו גאסט אין מאנסי

פארשידענע ניגונים וואָס מ'זינגט מיט הנוראים אין חצר הקודש וויזשניץ, צוליב "זאת חנוכה" וואָס איז געווען ערב שבת קודש.

דערנאָך האָט דער רב שליט"א בנועם שיחו משמיע געווען דברי תורה, משולב מיט סיפורי צדיקים. באַזונדער האָט דער רב שליט"א באַגייסטערט די פילע פאָרזאָמלטע מיט מוראדיגע עובדות פון רבם ומאָרם מרן אדמו"ר מוויזשניץ שליט"א.

ביי שלש סעודות האָט דער רב שליט"א געהאַלטן געשפּאַנט די פילע פאָרזאָמלטע מיט זיינע פייערדיגע ווערטער, וואָס האָט שטאַרק מלהיב געווען די הערצער פונעם ציבור.

מיט ברכת המזון האָט דער מרא דאתרא הרה"ג רבי מרדכי בערגער שליט"א מכבד געווען דעם סאַנטזובער רב שליט"א.

דעם פאָרגאַנגענעם שבת פּרשת מקץ, האָבן תושבי עיר מאַנסי זוכה געווען צו אַ געהויבענעם גאַסט, הגה"צ המפורסם פּה מפיך מרגליות רבי שלמה זלמן פּריעדמאַן שליט"א אבד"ק סאַנטזוב, בעל "נועם שיח", פון די חשוב'ע רבנים פון שטאַט לעיקוואַוד, וואָס האָט געוויילט אין מאַנסי צוליב אַ משפּחה שמחה.

די תפילות און דער באַטע איז פאָרגעקומען אין ביהמ"ד "צמח צדיק" וויזשניץ אויף פראַנציש פּלעיס. דער סאַנטזובער רב שליט"א איז מכובד געוואָרן מיט "קבלת שבת", וועלכער האָט אַנגעוואַרעמט דעם עולם מיט זיין פּלאַמפּייערדיגע דאָווענען אויפ'ן וויזשניצער נוסח כדרכו.

ביי די באַטע ליל שבת קודש האָבן זיך פאָרזאָמלט אַ גרויסער עולם, ווי דער רב שליט"א האָט פאָרגעזונגען עטליכע האַרציגע ניגונים. באַזונדער האָט מען געזונגען

על ישראל הדרתו

נאמר בבאטע ליל ש"ק פרשת מקץ תשפ"א

בביהמ"ד "צמח צדיק" וויז'ניץ במאנסי

נתבקשתי מכמה וכמה אנשים, שאספר כאן בעת ה"באטע" סיפורים מאת הרבי שליט"א (מרו האדמו"ר מוויז'ניץ שליט"א - על ישראל הדרתו בקרית וויז'ניץ בני ברק) - סיפורים שעדיין לא הופיעו ב"נועם שיח" - כנראה שקוראים את הגליון...

סיפר לי המשמש בקודש הרה"ח ר' יהושע קרויזר הי"ו - ה"מנהיג ישראל", שפעם אחת בחודש אלול הוצרך הרבי ללכת למקום מסויים מיד לאחר תפילת שחרית, וביקש מאת הנהג ר' יהושע שיהיה מוכן עם האוטו תיכף אחר תפילת שחרית.

מיד לאחר התפילה, יצא ר' יהושע והכין את האוטו, ונכנס להרכב והמתין להרבי. הרבי יצא מבית המדרש זמן מה אח"כ, ונכנס להאוטו, ופנה אל הנהג ר' יהושע ושאלו "אמור נא, האם שמעת היום תקיעת שופר?", השיב ר' יהושע ואמר "לא". מיד הוציא הרבי שופר, והתחיל לתקוע לר' יהושע בתוך הרכב...

עוד סיפר ר' יהושע, שפעם אחת הוצרך הרבי לנסוע למקום מסויים בשעות הלילה, וחזרו בשעה מאוד מאוחרת, ור' יהושע כבר היה עייף מאד, עד שהוא התחיל להירדם באמצע הנהיגה. כשהבחין הרבי בעיפיותו הגדולה, התחיל לשיר כמה שירים ומחא בכפיו (געפאטשט) כל הדרך, כדי שר' יהושע לא יירדם...

סיפר לי אחד, שיום אחד צלצל הטלפון שלו, וכשהרים, השתומם לשמוע את קולו של הרבי שליט"א, והרבי אומר "שלום ר' חיים", ואמר הלה "זה לא חיים - זה משה", אמר הרבי "אהה, עשיתי טעות", ובמקום להגיד "טעות", ולנתק מיד את הטלפון, המשיך הרבי לדבר עמו על דא ועל הא, ושאל אותו על שלומו ועל שלום ילדיו, ורק אח"כ ניתק הרבי את הטלפון...

סיפר לי שדכן אחד, שהיה עסוק בשידוך בין ב' צדדים מסויימים זה זמן רב, אך הדבר לא התקדם יפה ולא יצא לידי גמר, אך בהיות ולדעת השדכן היה זה שידוך נפלא, וב' הצדדים היו מחסידי וויז'ניץ, לכן נכנס השדכן אל הרבי, ושטח בפניו את כל הרעיון של השידוך על צדידה ופרטיה, ואמר, שבהיות ולדעתו השידוך מאוד מוצלח, אך הוא לא מצליח להביאו לידי גמר, אולי יושיט הרבי את ידו בשידוך זה וכך יקרו לידי גמר.

הרבי שמע את כל הפרטים, ואח"כ אמר לשדכן שהוא מסכים לכך, אך תחילה ביקש ממנו לצאת מהחדר. השדכן לא הבין למה הרבי משלחו מהחדר, אך כמובן שמיד יצא מהחדר. לאחר זמן מה שמע את הרבי אומר לו, "היכנס בבקשה", ואז הוא נכנס שוב לחדר הרבי. השדכן לא הבין למה הרבי שילחו מהחדר ולמה ביקש ממנו שוב להיכנס אליו.

כשנכנס אל הרבי אמר לו הרבי, "שמע היטב, תתקשר לב' הצדדים ואמור להם אז איך האב דיך אריינגערופן" (שאני קראתי לך אלי) - והרבי הוסיף "זוה נכון, הלא זה עתה קראתיך להיכנס לחדרי - ואמרת ליך להתקשר אליהם לומר בשמי, שלדעתי השידוך מאוד מוצלח, ויש לראות להביא את הדבר לידי גמר"...

פעם נכנס אדם אחד אל הרבי והתאונן בפניו "הבן שלי בקושי נהיה בר מצוה, און ער נעמט מיר אראפ דעם קאפ (הוא מוריד לי את הראש) שהוא רוצה להיות אצל הרבי בליל הסדר". הרבי שמע את דבריו, והגיב: אזוי?! - ער נעמט דיר אראפ דעם קאפ?? איך האב קיינמאל נישט געהערט אזא זאך אז א קינד זאל אראפ נעמען דעם קאפ פון זיין טאטע!! איך זעה אז דיין קאפ שטייט ב"ה גוט אויפן פלאץ! - נאר די מיינסט צו זאגן אז דיין קינד מוטשעט דיך, איז זאג אזוי "ער מוטשעט מיך", פארוואס דארף מען זאגן א זאך וואס איז נישט אמת?... (מעודי לא שמעתי שכן יוריד את הראש לאביו, ואני רואה את הראש שלך שהוא עומד עליך מאוד טוב, כנראה

התכוונת שהוא **מפציר בך בחזקה**, אז אמור כך ש"הוא מפציר בי מידי חזק", למה לומר דבר שאיננו אמת)

פעם הלך הרבי לבקר את גיסו כ"ק האדמו"ר מטשערנאביל שליט"א, ובעת שנסע אל בית גיסו, הבחין בכמה בחורים שגם הם הולכים לאותו כיוון, ושיער הרבי שכנראה הם רוצים להיות נוכח באותו ביקור, ולכן הם הולכים לשם. ציווה הרבי על הנהגה לעצור את הרכב ולומר להבחורים, שאם הם אכן הולכים לבית גיסו להיות נוכח בעת הביקור, חבל על הזמן שלהם, שכן יהיה זה ביקור אישי...

סיפר אחד, דבעת הביקור הני"ל במעונו של גיסו הרבי מטשערנאביל, נשאר הנהג ר' יהושע ברכב, ובהיותו עייף מאוד, נרדם שם. כשיצא הרבי מבית גיסו, ורצה להיכנס אל הרכב, הבחין שהנהג ר' יהושע ישן, והורה הרבי להמתין קימעה ולא לעוררו, באמרו, "הוא עייף, שיישן קצת, נחכה שיתעורר".

לאחר ששמעתי את הסיפור, שאלתי את ר' יהושע אם הסיפור נכון, והשיב לי ר' יהושע בצחות, "מנין אדע, הלא ישנתי טוב..."

סיפר אחד המתגורר בשיכון וויז'ניץ בני ברק, שלפני כמה שנים בעוד היה עמנו כ"ק האדמו"ר מוויז'ניץ-מאנסי זי"ע, הוצרך לנסוע בחודש אלול לאמערקא, ושהה במאנסי. כשחזר לארץ ישראל יומיים לפני ראש השנה, נכנס אל הרבי לקבל ברכת שלום, ומיד שאל אותו הרבי "הלא היית במאנסי, למה לא נשאת אצל דודי הרבי לראש השנה?!", השיב החסיד הזה "אני חסיד של הרבי", אמר הרבי "חסיד שוטה"...

ידוע, שכ"ק הרבי מוויז'ניץ-מאנסי זצוק"ל התבטא פעם ואמר, שכל דבר הנוגע ל"ארץ ישראל", לא ישאלו אותו, אלא ישאלו את ה"פלאמעניק" (בן אחיו) האדמו"ר מוויז'ניץ מקרית וויז'ניץ בני ברק...

וסיפר אחד ממקורביו של הרבי מוויז'ניץ-מאנסי זצוק"ל, שפעם אחת אמר להרבי מוויז'ניץ-מאנסי שהוא עשה את האדמו"ר מוויז'ניץ-קרית וויז'ניץ ל"רבי", שכן אמר שכל דבר שנוגע לארץ ישראל שישאלו אותו, אמרו לו הרבי: **אני עשיתי אותו "רבי"?? - הקב"ה עשה אותו "רבי"!!!**

ידוע שבשנים האחרונות, שנתרבו בלעה"ר הציבור הרוצים להיכנס אל הרבי להתברך לקראת ימים הנוראים, סדרו, שבמקום שכולם יבואו לבני ברק להיכנס אל הרבי, אזי הרבי נוסע כל יום לעיר אחרת לקבל את הציבור.

ביום מסויים נסע לעיר אלעד, והחסידים נכנסו אליו עם קוויטלעך, והגיעו להתברך גם אנשים שאינם מחסידי וויז'ניץ, וביניהם היה גם יהודי ספרדי. כשנכנס הלה אצל הרבי, שפך את מר לבו בפני הרבי, שבתו התחילה לרדת ל"ע מהדרך הישר, והוא מבקש ברכה. הרבי שאל אותו לשמו ולשם משפחתו, ושם הבת ואמה ובירך אותו מעומק הלב.

שנה אח"כ, ביקש הרבי מהגבאי שיחפש בשבילו את הטלפון של אותו יהודי ספרדי שנכנס אליו לפני כשנה, כי הוא רוצה להתקשר אליו לשאל אותו מה קורה עם בתו...

סיפר לי אחד מ"כותבי התורות של הרבי", שבכל שבוע לאחר השבת, נכנסים הכותבים אל הרבי, והרבי חוזר עמם על התורה שאמר בשבת קודש.

באחת השבתות אמר הרבי את האימרה הידועה של הרה"ק רבי משה לייב מסאסוב זי"ע, שתמה על לשון הפסוק (שמות י"ב, כ"ז): אשר פסח על בתי בני ישראל במצרים, שלכאורה מן הראוי היה לכתוב "אשר פסח מעל בתי בני ישראל", שכן הקב"ה לא קפץ על הבתים, אלא דילג מעל בתיהם של בני ישראל.

ואמר הרה"ק מסאסוב זי"ע, דבעת שהקב"ה הגיע לבית ישראל, וראה אשר דרי הבית בני ישראל המה, והולכים בדרך הישר, אזי, התחיל כביכול הקב"ה לקפוץ על הגג של בית הישראל ורקד ושר בשמחה "דא וואוינט א איד - דא וואוינט א איד!", ולכן כתיב "אשר פסח על בתי בני ישראל", כי אכן הקב"ה לא דילג מעל בתיהם, אלא קפץ על הבתים של בני ישראל מתוך שמחה שכאן מתגוררים בני"ו והם שומרים תורה ומצוות.

הנהגה, כשחזר הרבי עם הכותבים על הווארט הזה, התרומם הרבי מעל כסאו, והתחיל לרקוד עם כל הכותבים, ושר מתוך שמחה "דא וואוינט א איד - דא וואוינט א איד!"...

